

USNESENÍ

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Věry Šimůnkové a soudců Mgr. Karla Ulíka a Mgr. Josefa Straky ve věci

žalobkyně: **S. O. s. r. o.**, IČ X
se sídlem X
zastoupená Mgr. Jiřím Kokešem, advokátem
se sídlem Na Flusárně 168, 261 01 Příbram III

proti
žalovanému: **Generální ředitelství cel**
se sídlem Budějovická 7, 140 96 Praha 4

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 8. 2020, č. j. 40812/2020-900000-311, č. j. 40813/2020-900000-311, č. j. 40816/2020-900000-311, č. j. 40831/2020-900000-311, č. j. 40834/2020-900000-311, č. j. 40835/2020-900000-311, č. j. 40837/2020-900000-311, č. j. 40839/2020-900000-311, č. j. 40840/2020-900000-311, č. j. 40841/2020-900000-311, č. j. 40844/2020-900000-311, č. j. 40845/2020-900000-311 a č. j. 40851/2020-900000-311,

takto:

- I. Návrh žalobkyně na přiznání osvobození od soudních poplatků se zamítá.
- II. Soud vyzývá žalobkyni, aby ve lhůtě 15 dní od právní moci tohoto usnesení zaplatila soudní poplatek za podání žaloby ve výši 39 000 Kč, a to platbou na účet Krajského soudu v Praze č. 3703-8729111/0710, variabilní symbol: 5139004920.
- III. Žalobkyni se ukládá zaplatit do tří dnů od právní moci tohoto rozhodnutí České republiky – Krajskému soudu v Praze soudní poplatek v celkové výši 13 000 Kč za podání návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě, a to na účet soudu č. 3703-8729111/0710, variabilní symbol: 5139004920.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení třinácti v záhlaví označených rozhodnutí žalovaného.
2. Usnesením ze dne 1. 9. 2020 soud v souladu s § 6 odst. 9 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“) vyzval žalobkyni k zaplacení soudního poplatku v celkové výši 39 000 Kč (3 000 Kč za každé napadené rozhodnutí).
3. Žalobkyně reagovala dne 3. 9. 2020 žádostí o osvobození soudních poplatků. Tu zdůvodnila tím, že je v současné době nemajetná a nemůže si dovolit uhradit soudní poplatek. Podle ní jí vyměřený soudní poplatek brání v přístupu k soudu. Ve zbytku odkázala na prohlášení o svých osobních, majetkových a výdělkových poměrech, které soudu doloží ihned poté, co k tomu bude vyzvána.

4. Soud žalobkyni usnesením ze dne 7. 9. 2020 vyzval k vyplnění prohlášení o jejích majetkových poměrech a zaslal jí k vyplnění „*Prohlášení právnické osoby o majetkových poměrech a dalších rozhodných skutečnostech žadatele/žadatelky pro osvobození od soudních poplatků anebo ustanovení zástupce*“ (vzor č. 59 o. s. ř. ve smyslu Sdělení Ministerstva spravedlnosti č. 1/2017 ze dne 29. 12. 2017, č. j. 12/2017-OJD-ORG/43). V usnesení byla žalobkyně současně poučena, že pokud nebude výzvě vyhověno, soud žádost o osvobození od soudních poplatků zamítne.
5. Žalobkyně reagovala podáním ze dne 16. 9. 2020, v němž uvedla, že si vyměřený soudní poplatek nemůže dovolit, neboť nevlastní žádný nemovitý majetek (k tomu přiložila výpis z katastru nemovitostí), nemá majetek větší hodnoty a nemá žádné nezdanitelné příjmy. Vyplněné prohlášení právnické osoby zpět nezaslala, k čemuž odkázala na judikaturu Nejvyššího správního soudu (usnesení ze dne 5. 6. 2014, č. j. 9 As 79/2014 - 10, a usnesení rozšířeného senátu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 1 As 23/2009 - 95), z níž dovozuje, že není povinna zasílat soudu vyplněné prohlášení.
6. Podle § 36 odst. 3 s. ř. s. může být účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat osvobození zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvláště závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno.
7. Při rozhodování o přiznání od osvobození od soudních poplatků je nutno vycházet z toho, že „*§ 36 odst. 3 s. ř. s. stanoví výjimku z pravidla - soudní poplatky jsou účastníci řízení z dobrých důvodů (zejména kvůli omezení podání k soudům na ta, která jsou vskutku vážně míněna, a kvůli částečnému krytí nákladů na fungování justice) zásadně povinni platit a pouze výjimečně mají být od této povinnosti osvobozeni*“ (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2010, č. j. 1 As 70/2008 - 74, č. 2099/2010 Sb. NSS).
8. Soud má současně na paměti, že s ohledem na počet napadených rozhodnutí, ve vztahu k nimž se žalobkyně současně domáhá odkladného účinku, jsou v tomto případě soudní poplatky (v rámci poměrů správního soudnictví) vyšší, nicméně to ještě samo o sobě není důvodem pro osvobození od soudních poplatků (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 5. 2018, č. j. 10 As 101/2018 - 32).
9. Důkazní břemeno ve vztahu ke splnění shora uvedených předpokladů dle § 36 odst. 3. s. ř. s. nese i v těchto případech navrhovatel (viz např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 1 As 23/2009 - 95, č. 2163/2011 Sb. NSS). Je povinností navrhovatele (zde žalobkyně), aby soudu dostatečně konkrétně popsal své osobní, majetkové a výdělkové poměry a současně projevil zákonem požadovanou aktivitu a předložil doklady prokazující jeho nemajetnost. Nesplní-li tuto povinnost, soud jeho poměry není povinen zjišťovat sám (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 7. 2011, č. j. 3 Ads 80/2011 - 122, nebo ze dne 25. 1. 2005, č. j. 7 Azs 343/2004 - 50, č. 537/2005 Sb. NSS).
10. Žalobkyně v doplnění žádosti tvrdila a výpisem z katastru nemovitostí doložila, že nevlastní žádný nemovitý majetek. Dále tvrdila, že nemá žádné nezdanitelné příjmy a větší majetek, nicméně tato tvrzení již ničím nepodložila a ani neuvedla (netvrdila) výši zdanitelných příjmů. Zmiňovaným prohlášením byla instruována mj. k tomu, aby uvedla zůstatky na svých bankovních účtech a zůstatky doložila kopiemi výpisů ze svých účtů. Toto žalobkyně neučinila. Přitom dle poslední rozvahy k 30. 6. 2019, založené ve sbírce listin obchodního rejstříku, měla na účtech 110 000 Kč a v pokladně 59 000 Kč. Dále byla v

prohlášení instruována k tomu, aby uvedla výši příjmů a toto doložila kopiemi posledních 3 daňových přiznání, a to včetně účetní závěrky a rozvahy (pokud všechny tyto listiny nejsou ke dni podání žádosti již založeny do sbírky listin u příslušného veřejného rejstříku). Toto taktéž neučinila. Ve sbírce listin jsou ke dni vydání tohoto usnesení jako poslední relevantní dokumenty založeny zmíněná rozvaha a výkaz zisku a ztráty ke dni 30. 6. 2019. Z těchto listin je přitom patrné, že žalobkyně disponovala určitým majetkem, neboť v těchto listinách jsou zmíněna další aktiva v řádech milionů, tržby z prodeje výrobků a služeb ve výši 1 243 000 Kč apod., což žalobkyně v žádosti ani jejím doplnění nijak nereflektuje.

11. Soud tak uzavírá, že žalobkyně neunesla břemeno důkazní, neboť i tvrzení, že nevlastní žádný větší majetek, mohla prokázat, například předložením výpisů z účtů, daňovými přiznáními a dalšími listinami, z nichž by soud mohl ověřit, zda skutečně nedisponuje žádnými či zanedbatelnými finančními prostředky, jak tvrdila. Nutnost prokázání těchto tvrzení byla přitom o to zásadnější, že z listin založených v obchodním rejstříku vyplývá, že ještě relativně nedávno byla ekonomicky činná a nyní tvrdí, že nevlastní prakticky žádný majetek.
12. Pokud jde o námitku, že majetkové poměry není nutné dokládat právě vyplněním soudem zasláného prohlášení (která je poněkud paradoxní, neboť v samotné žádosti žalobkyně naopak uvádí, že odkazuje na prohlášení o svých poměrech, které soudu po výzvě doloží), s touto soud plně souhlasí. Soudem zasláný tiskopis prohlášení o majetkových poměrech představuje pouze nástroj, který účastníka instruuje, které skutečnosti významné pro osvobození od soudních poplatků by měl tvrdit a prokazovat. Žalobkyně samozřejmě mohla prokázat svoji nemajetnost i jiným způsobem, který by soudu poskytl obdobně komplexní přehled o její majetkové situaci. Žalobkyně však svoji důkazní povinnost nesplnila ani jiným způsobem, jak vyplývá z výše uvedeného.
13. Proto soud žádost žalobkyně o osvobození od soudních poplatků zamítl.
14. Jelikož žalobkyně dosud nesplnila svou poplatkovou povinnost, vyzval ji soud druhým výrokem podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích k zaplacení soudního poplatku. Výše poplatku je stanovena podle položky 18 bodu 2 písm. a) sazebníku soudních poplatků, který tvoří přílohu k zákonu o soudních poplatcích, a činí 3 000 Kč za každé napadené rozhodnutí (§ 6 odst. 9 zákona o soudních poplatcích), proto celkem 39 000 Kč.
15. Třetím výrokem soud žalobkyni uložil povinnost uhradit soudní poplatek za podání návrhu na odkladný účinek žalobě, který byl usnesením zdejšího soudu ze dne 18. 9. 2020 zamítnut (k ukládání povinnosti zaplatit soudní poplatek za podání návrhu na přiznání odkladného účinku viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 - 32). Soud tuto povinnost žalobkyni neukládal v samotném usnesení o návrhu na přiznání odkladného účinku, neboť v té době žalobkyni ještě běžela lhůta k reakci na výzvu soudu ze dne 7. 9. 2020.
16. Podání návrhu na přiznání odkladného účinku je spojeno s poplatkovou povinností ve výši 1 000 Kč (položka 20 sazebníku, který je přílohou zákona o soudních poplatcích).
17. Soud se zabýval tím, zda výše soudního poplatku za návrh na odkladný účinek se stejně jako v případě žaloby odvíjí od počtu správních rozhodnutí (v takovém případě by žalobci uložil soudní poplatek v celkové výši 13 000 Kč), či od počtu formálně podaných návrhů

na odkladný účinek (v takovém případě by žalobkyni uložil soudní poplatek ve výši 1 000 Kč).

18. Podle § 6 odst. 9 zákona o soudních poplatcích: *„Je-li ve věcech správního soudnictví podána žaloba proti více rozhodnutím, je každé napadené rozhodnutí samostatným základem poplatku; to platí obdobně pro návrh na zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části.“*
19. Z hlediska jazykového výkladu je hypotéza *„Je-li ve věcech správního soudnictví podána žaloba proti více rozhodnutím“* v tomto případě naplněna, tudíž se uplatní pravidlo, že každé napadené rozhodnutí je samostatným základem poplatku. Toto pravidlo přitom není textem zákona omezeno pouze na poplatek za podanou žalobu, neboť zákon hovoří o poplatku, nikoliv o poplatku za podanou žalobu. Byť zákonodárce rozhodně mohl citované ustanovení formulovat jednoznačněji, čistě jazykový výklad svědčí spíše ve prospěch závěru, že výše poplatku se odvíjí od počtu napadených rozhodnutí, jejichž účinky žalobce žádá pozastavit do skončení řízení (§ 73 odst. 3 s. ř. s.).
20. Důvodová zpráva k zákonu č. 218/2011 Sb., kterým byl od 1. 9. 2011 § 6 odst. 9 vložen do zákona o soudních poplatcích, vysvětluje důvody přijetí této úpravy takto: *„Nový odstavec stanoví, že ve věcech správního soudnictví je každé napadené rozhodnutí nebo opatření obecné povahy samostatným základem poplatku. Není důvod pro to, aby byl poplatek pro navrhovatele příznivější, když více rozhodnutí nebo opatření obecné povahy napadne jediným návrhem, než kdyby je napadl více návrhy samostatně.“*
21. Ani z důvodové zprávy nevyplývá, že by se toto ustanovení mělo vztahovat pouze na soudní poplatek za podání správní žaloby. Naopak logika vyjádřená v důvodové zprávě plně dopadá též na soudní poplatky za návrhy na odkladný účinek, z čehož lze usuzovat na to, že ani úmyslem zákonodárce nebylo omezit aplikaci § 6 odst. 9 zákona o soudních poplatcích pouze na soudní poplatek za podání žaloby.
22. Soud též souhlasí s touto tezí vyjádřenou v důvodové zprávě, kterou lze vztáhnout též na návrhy na přiznání odkladného účinku žalobě. Skutečně neexistuje rozumný důvod, proč by výše soudního poplatku za návrh na odkladný účinek měla záviset na tom, zda se žalobce rozhodne napadnout několik rozhodnutí žalovaného samostatnými žalobami a k nim připojí samostatné návrhy na odkladné účinky, či podá žalobu formálně jednu a k ní připojí formálně jeden návrh na odkladný účinek. V obou těchto případech se žalobce domáhá zrušení stejného počtu rozhodnutí a stejně tak se domáhá pozastavení účinků stejného počtu rozhodnutí. Tomu by pak měla odpovídat stejná výše soudních poplatků.
23. Dle soudu se v případě, kdy žalobce podá formálně jeden návrh na odkladný účinek žalobě, ale domáhá se jím odkladného účinku ve vztahu k více napadeným rozhodnutím, materiálně jedná o vícero návrhů na odkladný účinek – stejně jako v případě formálně jedné žaloby proti vícero správním rozhodnutím. V obou případech se totiž žalobce svými podáními (ať už je učiněno formou jedné či několika samostatných písemností) domáhá účinků ve vztahu k jednotlivým napadeným rozhodnutím, tedy například v tomto případě se žalobou domáhá zrušení 13 rozhodnutí a návrhem na odkladný účinek pozastavení účinků těchto 13 rozhodnutí. *A priori* tak ani nelze (a to ani u na první pohled obdobných či souvisejících věcí) vyloučit jiné závěry soudu ve vztahu k jednotlivým rozhodnutím, ať už co do důvodnosti žaloby, tak do důvodnosti návrhů na odkladný účinek (viz např. jiná věc téže žalobkyně vedená u zdejšího soudu pod. sp. zn. 48 Af 22/2017, kdy se žalobkyně domáhala zrušení 34 rozhodnutí, přičemž žaloba byla shledána důvodnou ve vztahu k 18 z nich).

24. Soud má z těchto důvodů za to, že § 6 odst. 9 zákona o soudních poplatcích se vztahuje též na návrhy na přiznání odkladného účinku žalobě.
25. Soud se dále zabýval tím, zda je předestřený výklad, podle něhož se výše soudního poplatku za návrh na odkladný účinek odvíjí od počtu napadených rozhodnutí, jejichž účinky navrhuje pozastavit, souladný s ústavním pořádkem.
26. Soud si je vědom dřívější judikatury Ústavního soudu, která byla k výkladu odvíjejícímu výši soudního poplatku od počtu napadených rozhodnutí kritická (viz nálezy ze dne 16. 3. 2006, sp. zn. I. ÚS 664/03, ze dne 17. 5. 2007, sp. zn. II. ÚS 745/06, ze dne 26. 9. 2007, sp. zn. I. ÚS 43/07, ze dne 29. 1. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 69/06, či ze dne 3. 4. 2008, sp. zn. II. ÚS 275/08). Ústavní soud se však takto kriticky vyjadřoval za situace, kdy zákon o soudních poplatcích neobsahoval žádnou zákonnou úpravu (jakou nyní představuje § 6 odst. 9 zákona o soudních poplatcích). Proto tato dřívější náleзовá judikatura do značné míry již postrádá relevanci, jak konstatoval sám Ústavní soud, přičemž nová zákonná úprava obstála z hlediska ústavněprávního přezkumu (viz např. usnesení ze dne 21. 1. 2015, sp. zn. IV. ÚS 3910/14, nebo ze dne 29. 3. 2016, sp. zn. II. ÚS 2130/15) i u Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudky ze dne 9. 5. 2018, č. j. 10 As 101/2018 - 32, či ze dne 13. 1. 2020, č. j. 5 Afs 221/2019 - 37). Byť se výše citovaná rozhodnutí vztahují k soudním poplatkům za správní žaloby, krajský soud neshledává rozumný důvod pro opačné ústavněprávní závěry v případě soudních poplatků za návrhy na odkladné účinky. I v případě soudních poplatků za návrhy na odkladné účinky je totiž aplikace § 6 odst. 9 zákona o soudních poplatcích logická a předvídatelná (na rozdíl od předchozí úpravy); a to tím spíše ve vztahu k nynější žalobkyni, která musela uloženou výši soudního poplatku předpokládat, protože stejný přístup zdejší soud zvolil v jiné její věci (viz usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 12. 10. 2017, č. j. 48 Af 22/2017 - 356, kterým soud žalobkyni uložil povinnost zaplatit soudní poplatek za návrh na odkladný účinek ve výši 33 000 Kč, neboť jej podala ve vztahu k 33 správním rozhodnutím).
27. Soud má na paměti, že stejně jako u poplatků za správní žaloby i výše poplatků za návrhy na odkladné účinky (byť s ohledem na výši poplatků v nižší míře) může v některých případech být pro žalobce zatěžující do té míry, že bude nepřiměřeno zasaženo jeho práva na přístup k soudu. Proto je třeba v těchto případech multiplikace soudního poplatku o to důkladněji posuzovat žádosti o částečné či úplné osvobození od soudních poplatků (viz již citované usnesení Ústavního soudu, sp. zn. II. ÚS 2130/15, bod 18, a rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 10 As 101/2018 - 32, zejm. body 9–11). V posuzovaném případě však žalobkyně nesplnila svoji základní důkazní povinnost, a proto soud nemohl jinak než návrh na osvobození od soudních poplatků i při zohlednění výše soudních poplatků zamítnout.
28. V nyní posuzované věci se žalobkyně návrhem na odkladný účinek žalobě domáhala pozastavení účinků celkem 13 napadených správních rozhodnutí. Z výše předestřených důvodů soud na věc aplikoval § 6 odst. 9 zákona o soudních poplatcích, a proto žalobkyni vyměřil soudní poplatek za návrh na odkladný účinek v celkové výši 13 000 Kč. Splatnost poplatku stanovil podle § 7 odst. 1 zákona o soudních poplatcích do tří dnů od právní moci usnesení.

Poučení:

Nebude-li soudní poplatek za podání žaloby ve stanovené lhůtě zaplacen, bude řízení zastaveno. K zaplacení poplatku po marném uplynutí lhůty se nepřihlíží. Soud však řízení nezastaví, je-li tu nebezpečí z prodlení, v jehož důsledku by poplatníku mohla vzniknout újma, jestliže poplatník ve stanovené lhůtě sdělí soudu okolnosti, které toto nebezpečí osvědčují, a doloží, že bez své viny nemohl soudní poplatek dosud zaplatit [§ 9 odst. 4 písm. c) zákona o soudních poplatcích].

Proti výrokům I. a III. tohoto usnesení lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Praha 19. října 2020

JUDr. Věra Šimůnková, v. r.
předsedkyně senátu